

POSTANOWIENIE

Dnia 9 października 2014 r.

Sąd Apelacyjny w Poznaniu Wydział I Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSA Jan Futro

po rozpoznaniu dnia 9 października 2014 r. na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa W. K. i A. J.

przeciwko M. H.

o uznanie za niegodnego dziedziczenia

na skutek zażalenia pozwanego

na postanowienie Sądu Okręgowego w Poznaniu z dnia 22 sierpnia 2014 r.

sygn. akt XIII C 812/13

1. zmienia zaskarżone postanowienie i zwalania pozwanego od kosztów sądowych częściowo tj. od obowiązku uiszczenia opłaty od apelacji w całości;
2. rozstrzygnięcie o kosztach postępowania zażaleniowego pozostawia do orzeczenia końcowego.

Jan Futro

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Okręgowy oddalił wniosek pozwanego o zwolnienie go od obowiązku uiszczenia kosztów sądowych w części dotyczącej opłaty od apelacji powyżej kwoty 750 zł.

W uzasadnieniu wskazał, że pozwany otrzymuje rentę rodzinną w wysokości 2050,50 zł. Nie ma nikogo na utrzymaniu. Poności koszty utrzymania mieszkania w wysokości 600 zł. Spłaca trzy kredyty a łączna suma rat wynosi 1599,93 zł miesięcznie.

W ocenie Sądu brak jest podstaw do zwolnienia pozwanego od opłaty od apelacji w całości. Zdaniem Sądu pozwany ma możliwość uiszczenia części tej opłaty w wysokości 750 zł. Odpis pozwu doręczono mu 19 grudnia 2013 r., tak więc mógł przez 8 miesięcy poczynić oszczędności. Może też zaciągnąć pożyczkę w instytucjach finansowych czy u osób fizycznych.

Na postanowienie to w części, w jakiej oddalono jego wniosek zażalenie wniósł pozwany domagając się zmiany zaskarżonego postanowienia i zwolnienia go od obowiązku uiszczenia opłaty od apelacji w całości.

Nadto wniósł o zasądzenie solidarnie od powódek względnie od Skarbu Państwa kosztów postępowania zażaleniowego.

W uzasadnieniu wskazał, że pozwany nie ma możliwości zaciągnięcia następnej pożyczki z uwagi na już istniejące zadłużenie. Uzyskiwany dochód nie pozwala mu na uiszczenie opłaty sądowej.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje.

Zażalenie jest zasadne.

Zgodnie z art. 102 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (j.t. Dz. U. z 2010 r. nr 90 poz.594 ze zm.) zwolnienia od kosztów sądowych może się domagać osoba fizyczna, która złożyła oświadczenie, że nie jest w stanie ich ponieść bez uszczerbku utrzymania koniecznego dla siebie i rodziny.

Do wniosku o zwolnienie od kosztów sądowych powinno być dołączone oświadczenie obejmujące szczegółowe dane o stanie rodzinnym, majątku, dochodach i źródłach utrzymania osoby ubiegającej się o zwolnienie od kosztów. Oświadczenie sporządza się według ustalonego wzoru.

W doktrynie i orzecznictwie podkreśla się, że przy generalnej zasadzie odpłatności wymiaru sprawiedliwości, możliwość zwolnienia od kosztów sądowych ma istotne znaczenie dla zapewnienia stronom (podmiotom prawnym) dostępu do sądu dla realizacji ochrony ich praw.

Podstawą zwolnienia jest treść złożonego oświadczenia. Wynika z niego, że pozwany otrzymuje rentę w wysokości 2050,77 zł a sama spłata kredytów wynosi 1599,63 zł.

Takie też ustalenia czyni Sąd Okręgowy. Zgodnie ze złożonym oświadczeniem koszty utrzymania mieszkania wynoszą łącznie 439,19 zł. Ponadto pozwany ponosi koszty ubezpieczenia samochodu w skali miesięcznej wynoszące 41,41 zł oraz – gdy ma na to środki finansowe – kupuje leki. Z pewnością też ponosi koszty wyżywienia. Jest inwalidą drugiej grupy tj. osobą niezdolną do pracy.

W tej sytuacji rzeczywiście nie sposób przyjąć by miał możliwości odłożenia środków na koszty sądowe czy zaciągnięcia na ten cel pożyczki.

Wobec powyższego Sąd Apelacyjny na podstawie wskazanego przepisu oraz art. 386 § 1 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. orzekł jak w punkcie 1 postanowienia.

Zgodnie z art. 108 § 1 k.p.c. sąd rozstrzyga o kosztach w każdym orzeczeniu kończącym sprawę w instancji. Nie jest takim orzeczeniem niniejsze postanowienie.

Zasada odpowiedzialności za wynik procesu, jest naczelną zasadą w zakresie kosztów procesu przyjętą przez kodeks postępowania cywilnego (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 28 października 2011 r., I CZ 67/11 LEX nr 1084691) Zgodnie z tą zasadą powód wygrywający proces ma prawo żądać zwrotu także kosztów postępowania incydentalnego. (z uzasadnienia wyroku Sądu Najwyższego z dnia 30 kwietnia 1973 II CR 159/73 - OSNC 1974/5/90).

Jan Futro